

Božo Prelević, dipl. iur.

Ugovor o prijenosu gospodarske cjeline obrta

U prošlom broju našeg časopisa u članku „Prijenos gospodarske cjeline – pravni aspekti“ analiziran je pravni aspekt prijenosa gospodarske cjeline. U ovom broju donosimo novi članak posvećen ugovoru o prijenosu gospodarske cjeline obrta. Članak sadrži praktični primjer ugovora o prijenosu gospodarske cjeline obrta i analizu relevantnih zakonskih odredbi

1. Uvod

Prijenos obrta kao gospodarske cjeline čest je slučaj u poslovnoj praksi. Najčešće se radi o slučaju kada fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost (obrtnik) prenosi gospodarsku cjelinu na društvo s ograničenom odgovornošću kojeg je vlasnik. U svim ovim slučajevima za prijenos gospodarske cjeline obrta potreban je ugovor koji se sklapa između prenositelja i stjecatelja gospodarske cjeline – obrta.

2. Definicija gospodarske cjeline

Podsjećamo kako je pojam gospodarske cjeline, koja se kao pravni institut uglavnom koristi u poreznim propisima, definiran Općim poreznim zakonom¹ (u nastavku teksta: OPZ) i Pravilnikom o postupanju u dobroj vjeri sudionika porezno-pravnog odnosa, gospodarskoj cjelini te obrascima prijave činjenica za koje postoji obveza prijavljivanja i izjave o izvorima stjecanja imovine² (u nastavku teksta: Pravilnik). OPZ daje općenitu definiciju gospodarske cjeline kako slijedi.

ističemo...

Gospodarska cjelina je sva imovina i obveze što u poslovnom i organizacijskom smislu čini samostalni subjekt, odnosno subjekt sposoban za samostalno poslovanje³.

Pravilnikom je, s druge strane, precizirana definicija prijenosa gospodarske cjeline kada se radi o prijenosu obrta.

ističemo...

Sukladno čl. 5. st. 1. Pravilnika, kada se radi o prijenosu obrta, smatra se da je gospodarska cjelina ukupnost svih stvari, opreme, zaliha, potraživanja, prava i obveza koje čine kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu obrta.

3. Prijenos obrta u društvo s ograničenom odgovornošću

Prijenos samostalne djelatnosti obrta u društvo s ograničenom odgovornošću provodi se prijenosom cijele gospodarske djelatnosti obrta na društvo s ograničenom odgovornošću. Da bi prijenosom gospodarske cjeline bio omogućen kontinuirani nastavak poslovanja, potrebno je da društvo s ograničenom odgovornošću u svoje poslovne knjige preuzme cjelokupnu imovinu i obveze iz obrta po knjigovodstvenim iznosima, tj. po trošku nabave.

Do prijenosa obrta u društvo s ograničenom odgovornošću dolazi u slučajevima kada je obrtnik obveznik poreza na dobit i vodi poslovne knjige sukladno propisima u računovodstvu. Osim ovog načina prijenosa obrta kao gospodarske cjeline, moguć je i prijenos gospodarske cjeline – obrta u javno trgovačko društvo. Ono što svakako treba istaknuti, radi preciznosti korištenja terminologije, ovaj način prijenosa gospodarske cjeline – obrta ne treba nazivati preoblikovanjem obrta u društvo s ograničenom odgovornošću, ili javno trgovačko društvo.

1 Nar. nov., br. 147/08 i 18/11.

2 Nar. nov., br. 59/09 od 22. svibnja 2009.

3 Čl. 33. st. 1. OPZ-a

Motivacija za prijenos imovine koja čini gospodarsku cjelinu obrta vlasnika koji je istovremeno i vlasnik društva s ograničenom odgovornošću, leži u prvom redu u odgovornosti za obveze. Podsjećamo, dok vlasnik obrta odgovara za obveze obrta neograničeno, cjelokupnom svojom imovinom, kako je to predviđeno Zakonom o obrtu⁴, vlasnik društva s ograničenom odgovornošću, načelno, odgovara za obveze društva samo do visine poslovnih udjela u temeljnom kapitalu, a ne svojom cjelokupnom imovinom izvan i unutar obrta. Naime, Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske⁵ ukinut je čl. 20. st. 1. Zakona o obrtu kojim je na dvojbena način bilo riješeno pitanje odgovornosti obrtnika vlastitom imovinom za obveze obrta.

4. Ugovor o prijenosu gospodarske cjeline - obrta

Po svom pravnom karakteru, ugovor o prijenosu gospodarske cjeline – obrta je ugovor obveznog prava i to konsenzualni ugovor, jer nastaje čim su se ugovorne strane suglasile o njegovim bitnim sastojcima. Budući je iz sadržaja samog ugovora vidljiva njegova gospodarska svrha (kauza), radi se o kauzalnom ugovoru. Što se tiče oblika ovog ugovora, svakako ga treba sklapati u pisanom obliku.

4.1. Bitni sastojci ugovora

Makar se radi o neimenovanom ugovoru koji nije definiran propisima, mišljenja smo kako se u praksi iskristalizirao njegov bitni sadržaj. Tako bi u ugovoru o prijenosu gospodarske cjeline – obrta morao biti definiran porezni status ulagatelja (obrta) s aspekta poreza na dobit. Znači, u ugovoru bi valjalo istaknuti da je obrt obveznik poreza na dobit.

Nadalje, svakako je bitan element sadržaja ovog ugovora i datum prijenosa imovine obrtnika dobitaša u društvo. U ugovoru bi se moralo naglasiti da se imovina prenosi bez naknade, odnosno da se temeljem ovog ulaganja ne stvara ni sadašnja ni buduća obveza društva. Također, ugovorom bi trebalo biti jasno naznačeno kako stjecatelj (d.o.o.) može neograničeno raspolagati prenesenom imovinom gospodarske cjeline – obrta.

U ugovoru bi bilo dobro istaknuti i činjenice važne za oporezivanje, odnosno sadrži li gospodarska cjelina obrta koja se prenosi nekretnine i sl. Također, potrebno je navesti da se prenose i ugovori s kupcima i dobavljačima prenositelja (obrta), ako takvi ugovori postoje, odnosno ako su dijelom gospodarske cjeline koja se prenosi. Na kraju, kada se radi o prijenosu gospodarske cjeline – obrta u društvo s ograničenom odgovornošću, potrebno je navesti unosi li se imovina u temeljni, ili neupisani kapital društva.

U nastavku dajemo dva primjera ugovora o prijenosu gospodarske cjeline – obrta.

Primjer 1 – Ugovor o prijenosu gospodarske cjeline obrta:

Trgovački obrt ABABA, Slunj, Varaždinska 58c, vl. Antonio Antić, Slunj, Varaždinska 58c, MB 999499444, Obrtnica br. 21021021044, OIB 70770770788 (u nastavku teksta: Prenositelj)

ABABAB d.o.o. za trgovinu i usluge, Slunj, Varaždinska 58c, OIB 31131131122, zastupano po direktoru Antonio Antić kojeg zastupa opunomoćenik, odvjetnik Jure Pravdić iz Slunja, Pravosudna 88a (u nastavku teksta: Stjecatelj)
dana 8. svibnja 2012. sklapaju sljedeći

UGOVOR

O PRIJENOSU GOSPODARSKE CJELINE - OBRTA

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je Prenositelj vlasnik Trgovačkog obrta ABABA, Varaždinska 58c, Slunj, koji je obveznik poreza na dobit i vodi poslovne knjige prema propisima o računovodstvu.

Ugovorne strane, nadalje, suglasno utvrđuju da je Rješenjem Županijskog ureda za gospodarstvo, Odjel za upravno-pravne poslove, Područni odsjek za upravno-pravne poslove Slunj, Klasa: UP/1 112-01/2012-04/22 Urbroj: 251-02-04/555-12-4 od 15. travnja 2012. godine, riješeno da se obrt iz stavka 1., u vlasništvu Prenositelja, objavljuje iz obrtnog registra s danom 30. travnjem 2012. godine temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o obrtu.

Članak 2.

Prenositelj i Stjecatelj suglasno utvrđuju da je ABABAB d.o.o., Varaždinska 58c, Slunj, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Karlovcu, s matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 585588598.

Opunomoćenik Stjecatelja legitimira se od javnog bilježnika ovjerenom specijalnom punomoći potpisanom od direktora Stjecatelja za potpisivanje ovog Ugovora.

Punomoć iz stavka 2. nalazi se u privitku ovog Ugovora i čini njegov sastavni dio.

Članak 3.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da obrt ABABA, Varaždinska 85c, Slunj, posebna gospodarska cjelina sa imovinom, pravima i obvezama.

Članak 4.

Prenositelj i Stjecatelj suglasno utvrđuju da je Antonio Antić kao imatelj 50% udjela u društvu ABABAB d.o.o. Slunj odlučio unižeti gospodarsku cjelinu obrta u trgovačko društvo ABABAB d.o.o. Slunj, Varaždinska 58c.

II. PREDMET UGOVORA

Članak 5.

Obrt ABABA, Varaždinska 85c, Slunj jamči društvu ABABAB d.o.o. Slunj da je organiziran kao gospodarska cjelina koju čini dugotrajna i kratkotrajna imovina, vlastiti kapital umanjen za preneseni i ostvareni gubitak, dugoročne i kratkoročne obveze, te zalihe robe, a sve kako je utvrđeno Izvješćem ovlaštenog revizora koje se nalazi u privitku ovog Ugovora i čini njegov sastavni dio.

Imovinu gospodarske cjeline iz stavka 1. ne čine nekretnine ni transportna sredstva.

⁴ Nar. nov., br. 77/93, 82/96, 90/96, 64/01, 71/01, 49/03- pročišćeni tekst, 68/07, 79/07 i 40/10-Odluka USRH.

⁵ Odluka USRH br. U-I/2771/2008 od 17. ožujka 2010., Nar. nov., br. 40/10 od 2. travnja 2010.

Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da je vrijednost obrta – gospodarske cjeline na dan 30. travnja 2012. godine iznosi: 750.000,00 kn (slovima: sedamstopedesettisuća kuna).

Članak 6.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je predmet ovog Ugovora unos obrta – gospodarske cjeline ABABA, Varaždinska 85c, Slunj, s imovinom, pravima i obvezama na dan 1. svibnja 2012. godine u trgovačko društvo ABABAB d.o.o. Slunj.

Članak 7.

Temeljem ovog Ugovora Prenositelj kao vlasnik obrta ABABA, Varaždinska 85c, Slunj, prenosi i unosi gospodarsku cjelinu u temeljni kapital trgovačkog društva ABABAB d.o.o. Slunj, Varaždinska 85c, kao ukupnost stvari prava i obveza, u ukupnoj vrijednosti od 750.000,00 kn (slovima: sedamstopedesettisuća kuna), što predstavlja neto knjigovodstvenu vrijednost gospodarske cjeline, odnosno imovinu umanjenu za obveze.

Imovina koja čini gospodarsku cjelinu iz stavka 1. Prenosi se bez naknade te se temelje ovog ulaganja ne stvara ni sadašnja ni buduća obveza društva.

Prijenosom gospodarske cjeline iz stavka 1., na Stjecatelja se prenose i svi ugovori Prenositelja s dobavljačima u svezi obavljanja djelatnosti Prenositelja i Stjecatelja.

Danom potpisivanja ovog Ugovora Prenositelj gubi pravo na raspolaganje gospodarskom cjelinom – obrtom iz stavka 1. te istu gospodarsku cjelinu – obrt, sa svim stvarima, pravima i obvezama, odnosno cjelokupni obrt kao ukupnost stvari, prava i obveza prenosi na Stjecatelja.

III. DRUGA PRAVA I OBEZE UGOVORNIH STRANA

Članak 8.

Prenositelj jamči da gospodarska cjelina nije opterećena nikakvim uknjiženim, ili neuknjiženim teretima, te će u slučaju da se pokaže da izjava iz ovog članka nije istinita, ili valjana snositi svu štetu štetu prouzročenu takvom izjavom.

Članak 9.

Prenositelj gospodarske cjeline se obvezuje Stjecatelju da će sa stanjem na dan 1. svibnja 2012. godine u korist Stjecatelja učiniti sva potrebna raspolaganja radi prijenosa cjelokupne imovine koja čini obrt – gospodarsku cjelinu sukladno članku 7. ovog Ugovora, te omogućiti neograničeno raspolaganje i korištenje svim sredstvima rada i imovinom obrta.

Prenositelj jamči da će u poslovnoj dokumentaciji biti iskazani svi poslovni događaji te da neće biti ničega u poslovanju što u poslovnoj dokumentaciji neće biti iskazano

Članak 10.

Stjecatelj se obvezuje da će pod uvjetom da Prenositelj ispuni sve svoje obveze iz ovog Ugovora preuzeti sva prava i obveze koja mu pripadaju po ovom Ugovoru.

Stjecatelj se, nadalje, obvezuje u svojim poslovnim knjigama provesti upis gospodarske cjeline iz članka 7. ovog Ugovora.

Članak 11.

Potpisom ovog Ugovora Stjecatelj postaje pravni sljednik obrta ABABA, Varaždinska 85c, Slunj.

Članak 12.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će Stjecatelj s danom 1. svibnjem 2012. godine preuzeti gospodarsku cjelinu - obrt iz članka 7. ovog Ugovora s bilancom stanja na dan 30. travnjem 2012. godine.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

O izvršenoj primopredaji gospodarske cjeline iz članka 7. ovog Ugovora, ugovorne strane sastavljaju poseban primopredajni zapisnik koji se nalazi u prilogu ovog Ugovora i čini njegov sastavni dio

Članak 14.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ništavost, odnosno nemogućnost provedbe pojedine odredbe ovog Ugovora nema učinak na valjanost ostalih odredbi ugovora, pod uvjetom da ovaj Ugovor može opstati i bez ništave odredbe.

Ugovorne strane se obvezuju da će ništave odredbe ovog Ugovora zamijeniti valjanima, pod uvjetom da se na ovaj način može ostvariti svrha ovog Ugovora te da su na taj način ostvareni interesi obje ugovorne strane.

Članak 15.

Sve porezne i eventualne druge troškove vezane uz sklapanje ovog Ugovora i poslova koji proizlaze iz provedbe ovog Ugovora snosi Stjecatelj.

Članak 16.

Eventualne sporove ugovorne strane nastojat će riješiti mirnim putem, a u slučaju spora ugovorne strane sporazumno ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Karlovcu.

Članak 17.

Ovaj Ugovor sačinjen je u 2 (slovima: dva) primjerka, od kojih svakoj ugovornoj strani pripada po 1 (slovima: jedan) primjerak.

Članak 18.

Ugovorne strane u znak prihvata prava i obveza iz ovog Ugovora isti vlastoručno potpisuju.

Članak 19.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa ugovornih strana, a primjenjuje se od 1. svibnja 2012. godine.

Prenositelj:

Za stjecatelja:

Privitak:

- 1) Specijalna punomoć, ovjerena od javnog bilježnika, za potpis ovog Ugovora u ime i za račun stjecatelja ABABAB d.o.o., Slunj, Varaždinska 58c.
- 2) Izvješće ovlaštenog revizora.
- 3) Primopredajni zapisnik.

Primjer 2 – Ugovor o prijenosu gospodarske cjeline – obrta

Trgovački obrt CEDECE, Vukovar, Zagrebačka 511a, vl. Mirko Mirkić, Vukovar, Zagrebačka 511a, MB 989499444, Obrtnica br. 20021021044, OIB 71770770788 (u nastavku teksta: Prenositelj)

i
CEDECE d.o.o. za trgovinu, ugostiteljstvo i usluge, Vukovar, Zagrebačka 511a, OIB 32131131122, zastupano po direktoru Mirko Mirkić kojeg zastupa opunomoćenik, odvjetnik Mirna Mirnić iz Vukovara, Trg pravde 52e (u nastavku teksta: Stjecatelj) sklopili su dana 25. svibnja 2012. godine sljedeći

UGOVOR O PRIJENOSU GOSPODARSKE CJELINE

I. Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim Ugovorom utvrđuje se prijenos imovinskih dijelova koji čine gospodarsku cjelinu (dugotrajne imovine, trgovačke robe, inventara i potraživanja) te obveza i kapitala koji se odnose na istu cjelinu od strane Stjecatelja na Prenositelja.

Članak 2.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ispunjavaju uvjet prema kojemu su obveznici PDV-a, te da se radi o predmetu prijenosa koji čini gospodarsku cjelinu, pa su se stoga stekli uvjeti iz članka 8. stavka 7. Zakona o porezu na dodanu vrijednost i članka 18. stavka 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, o neoporezivom prijenosu gospodarske cjeline.

II. Predmet ugovora

Članak 3.

Gospodarsku cjelinu iz ovog Ugovora čini cjelokupna imovina trgovačkog obrta CEDECE s kojom je Prenositelj obavljao djelatnost trgovine u Vukovaru, a koju imovinu i cjelinu kao gospodarsko jedinstvo trgovine prenosi na Stjecatelja.

Cjelokupna gospodarska cjelina sastoji se iz bilance (aktiva i pasiva) koja se nalazi u privitku ovog Ugovora i čini njegov sastavni dio.

Članak 4.

Prenositelj prenosi na Stjecatelja gospodarsku cjelinu iz članka 4. ovog Ugovora u trenutkom potpisa ovog Ugovora.

Članak 5.

Prenositelj prenosi na Stjecatelja, a Stjecatelj preuzima cjelokupnu bilancu trgovačkog obrta (aktivu i pasivu) bez naknade.

III. Prijelazne i završne odredbe

Članak 6.

Sve eventualne sporove ugovorne strane nastojat će riješiti mirnim putem, a u slučaju spora ugovorne strane sporazumno ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Osijeku.

Članak 7.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 2 (slovima: dva) primjerka od kojih svakoj ugovornoj strani pripada po 1 (slovima: jedan) primjerak.

Prenositelj:

Za stjecatelja:

Privitak:

1) Bilanca.

5. Zaključak

Prijenos gospodarske cjeline – obrta na društvo s ograničenom odgovornošću čest je slučaj prijenosa gospodarske cjeline kada se radi o istom vlasniku. Glavni motiv ovakvih prijenosa leži u činjenici načelno manjeg opsega odgovornosti za obveze kod društva s ograničenom odgovornošću u odnosu na obrt. Prijenos gospodarske cjeline – obrta na društvo s ograničenom odgovornošću obavlja se sklapanjem ugovora koji treba sklapati u pisanom obliku, a po mogućnosti, iz razloga pravne sigurnosti i ovjeriti kod javnog bilježnika.

Literatura:

- 1) Opći porezni zakon (Nar. nov., br. 147/08 i 18/11), pročišćeni tekst - www.propisi.hr;
- 2) Zakon o obrtu (Nar. nov., br. 77/93, 82/96, 90/96, 64/01, 71/01, 49/03, 68/07, 79/07 i 40/10), pročišćeni tekst - www.propisi.hr;
- 3) Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 86/01, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09 i 22/12), pročišćeni tekst – www.propisi.hr;
- 4) Pravilnik o postupanju u dobroj vjeri sudionika porezno-pravnog odnosa, gospodarskoj cjelini te obrascima prijave činjenica za koje postoji obveza prijavljivanja i izjave o izvorima stjecanja imovine (Nar. nov., br. 59/09), www.propisi.hr;
- 5) Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 149/09, 89/11 i 29/12), pročišćeni tekst - www.propisi.hr;
- 6) Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, br. U-I/2771/2008 od 17. ožujka 2010. (Nar. nov., br. 40/10);

Ne zaboravite:

- **Gospodarsku cjelinu predstavlja cjelokupna imovina i obveze što u poslovnom i organizacijskom smislu čini samostalni subjekt, odnosno subjekt sposoban za samostalno poslovanje.**
- **Kada se radi o prijenosu obrta, smatra se da je gospodarska cjelina ukupnost svih stvari, opreme, zaliha, potraživanja, prava i obveza koje čine kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu obrta.**
- **Ugovor o prijenosu gospodarske cjeline – obrta treba sklapati u pisanom obliku.**
- **Bitan element sadržaja ovog ugovora je i datum prijenosa imovine obrtnika dobitaša u društvo.**
- **U ugovoru bi se moralo naglasiti da se imovina prenosi bez naknade, odnosno da se temeljem ovog ulaganja ne stvara ni sadašnja ni buduća obveza društva.**
- **U ugovoru bi bilo dobro istaknuti i činjenice važne za opozivanje, odnosno sadrži li gospodarska cjelina obrta koja se prenosi nekretnine i sl.**